

Д-р инж. Иван Каралеев, председател на УС на Камарата на инженерите в

Най-важната законодателна промяна, е основна преработка и

Вестник „Строител“ следи
пулса на съвременното

Емил Христов

Инж. Каралеев, провежда срещи с ръководството на Камарата на строителите в България (КСБ). Кои бяха основните теми, които обсъдихте?

На нея набелязахме много теми, по които имаме общ интерес и единомислие с КСБ. Дискутираме колко важно е да се обединим и да работим заедно за необходимите законодателни промени, с които ще се подобри дейността ни в сектор „Строителство“. По време на срещата предложих Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) и КСБ да сключат меморандум за сътрудничество, в който да посочим ролята и да се определи отговорността на всеки участник в строително-инвестиционния процес. Ние имаме огромно желание за съвместна работа с КСБ и за обединение на бранша около идеята за създаване на условия за активно развитие на строителния процес.

Нуждата от дигитализация на сектора също беше сред важните въпроси, които обсъдихме. Видно е, че в България все повече се говори за BIM технологии и Камарата на строителите много помогна това да се случи. Според мен е важно да вземем чуждестранния опит и да се търсят начини, чрез които повече хора и фирми в страната ни да се развиват в крак с новите технологии.

Също така коментирахме и липсата на квалифицирани кадри в строителството. Тук ще акцентирам върху необходимостта от развиване на професионалното обучение. Това, което се опитвам да кажа, е, че в България разполагаме с отлични професионалисти в сектора, които могат да предават знанията си на своите колеги. По този начин ще се създаде една система на приемственост, в която ще се прилага наученото от практиката. Вярвам, че желаещите да се обучат ще получат достатъчен обем знания в съответната област, които да им подпомогнат по-нататък при изграждането на дадени обекти. Това е много съществен момент, който трябва да се има предвид при решаването на проблема с липсата на кадри.

Снимки в „Строител“

Личното ми мнение е, че в момента някъде се къса връзката и от това страда бизнесът.

Компаниите имат нужда от тези висококвалифицирани кадри, от експерти, способни да решават все по-усложняващите се задачи и да реагират професионално на новите реалности. Действителността ще изглежда по друг начин, ако един експерт или ръководител, който работи от сутрин до вечер на даден обект, е заобиколен от силно мотивирани хора да се научат на занаята и да са полезни. Няма как да разчитаме, че работниците могат да изпълняват своите задължения, ако се уповават само на чистата теория – участниците на строителство могат да се учат от професионалистите. Теорията е много важна и съществена, но тя трябва задължително да се надгради с професионален опит. Или както обичам да казвам – важно е да се получи една взаимна обвързаност между теория и практика.

С ръководството на КСБ разгледахме и възможната форма на провеждане на съвместни курсове за повишаване на квалификацията.

Известно ми е, Камарата на строителите от години провежда подобен тип обучения за членовете си. Може да използваме придобития опит на КСБ в това направление и бъдещите съвместни инициативи да се правят под нейната егида. Считам, че това ще е много полезно и за двете организации, както и че ще има голям интерес не само от страна на строителните фирми. Чрез такива обучения ще повишим значително и качеството на изпълнение на обектите.

Каква беше 2019 г. за Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране?

Тривиалният отговор е, че се сблъскахме с много предизвикателства. През изминалата година работихме изключително много за въвеждането на дигитализацията на бранша. Както споменах, цифровизацията на сектора трябва да е общ приоритет. Тук е мястото да насоча вниманието и към държавните институции, които също имат роля в процеса, защото е много важно издаването на разрешение за строеж да става по електронен път.

По-бързото въвеждане на електронното правителство също би спомогнало за дигитализацията. Това са пряко свързани теми в един цялостен процес. С дигитализацията е възможно да се разрешат почти всички проблеми в сектора.

През 2019 г. КИИП успешно проведе множество практически конференции. Част от тях бяха свързани с минното дело, геологията и екологията. Не мога да не се похваля, че форумите ни преминаха при изключителен интерес, защото в събитията се включиха експерти от различни области. Също така организирахме и форум, който засегна теми, свързани с отоплението и вентилацията и предизвикателствата за постигане на енергийна ефективност на сградите, проведохме и семинар за системите за топлинна изолация, воден от утвърдения специалист от Република Северна Македония г-р Петър Николовски.

Не на последно място искам да споделя, че направихме и петата конференция „Добрата практика в проектирането – част „Електрическа“. Участниците в нея се фокусираха

върху основните въпроси, свързани с въвеждането на мерки за ефективно използване на електрическата енергия и на възобновяеми енергийни източници.

Бих определил всички наши събития като изключително значими, даващи насоки за бъдещото развитие на процесите, свързани с проектирането. Практически всички поставени теми са част от едно цяло.

А какви ще бъдат основните задачи на КИИП през 2020 г.?

Нашите приоритети са свързани преди всичко с постигане на високо качество на проектите, както и по-добра ефективност в работата ни. Това е много съществено и трябва да го направим. Достигайки отлично ниво на проектиране, ние бъдещност предопределяме бъдещото строителство, което ще постигне своите цели.

Ще си позволя да начертая и една основна цел в личен план, а именно да предам от богатия си опит на младите. Все пак имам 43 г. стаж и ако успея да съм от полза на новото поколение колеги, ще съм изключително щастлив.

Надявам се по този начин да ги мотивирам да продължат своето професионално развитие.

По какъв начин могат да се задържат младите строители и проектанти в България?

Има два елемента, които са много съществени. На първо място трябва да се утвърди значимостта на строителния бранш. В това отношение се изисква да се повиши заплащането на труда и да се издигне имиджът на тези, които строят.

Също така трябва да се награждават проектантите и строителите, които са най-старателни и са постигнали най-високи резултати. В миналото например се отличаваха излюбените се проектантски екипи, които са генерирали създаването на крайния строителен продукт. Много е съществено това нещо, защото то повдига самочувствието на участниците в изграждането на един обект. Когато покажеш на широката общественост личностите, които са постигнали изключителни резултати в сектора – проектанти, строители, преки изпълнители и дори контролни

инвестиционното проектиране:

КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ, РАЗДЕЛЯНЕ НА ЗУТ

органи, тогава няма как да не се промени мнението на хората за бранша. Трябва да се помисли по този въпрос. Има много конкурси на различни организации, но друго е, когато най-отгоре стои името на някоя държавна институция като организатор.

Това според мен са двата начина да задържим младите проектантите и строители в България. Нужно е да им покажем, че те са във фокуса на обществото. Да им позволим да развият своя потенциал, а след това с наслада да гледаме това, което са създали, защото един добре направен обект е бъдещата визитна картичка на всеки експерт.

та да се свърже пряко със заплащането на труда на хората, които участват в строителния процес. Състоянието на целия бранш зависи от това.

В този ред на мисли какви законодателни промени са необходими?

Лично за мен би трябвало да се създаде строителна полиция. Това е много добър пример, който можем да вземем от Германия. В тази държава всички проблеми са решени именно с подобен орган. И в България е нужно да създадем такъв, да му дадем значителни правомощия и основната му задача да бъде да не допуска некачествено изпълнение

комплекс трябва да бъде свързана с основните архитектурни традиции, които е задължително да се спазват.

Тук според мен е важно да се засили и ролята на главните архитекти в местните администрации. Именно те трябва да развият концепция, която да бъде съгласувана не само с държавата, но и с основни участници, сред които са Камарата на архитектите в България и Съюзът на архитектите в България. Разбира се, и с Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, защото и ние имаме важна роля в това отношение. Бих препоръчал да се поиска и мнението на

ци, които са свързани със строителния процес, да се обединим и да вървим към промяната му. Категоричен съм в това отношение. Тези безкрайни редакции по ЗУТ не водят до нова стратегия и визия, а просто удовлетворяват някакви индивидуални виждания, които нямат нищо общо с генералната линия, която е била заложена в Закона за устройство на територията. Разбира се, тук бих препоръчал да се използва и законодателството на другите европейски страни и да се види по какъв начин са направени техните нормативни актове. В този ред на мисли няма как да не отбележа, че е много добра инициативата на Камарата на строителите, която ни предостави преводите на немското законодателство в сферата.

Искам да припомня и приноса на проф. д.а.н. арх. Борислав Борисов, който

активно работеше за разделянето на ЗУТ на няколко части. Той много допринесе за целия процес и ние сега можем да се възползваме от разработеното до момента и да го нагледим.

Друга актуална тема, за която искам да Ви попитам, е инженерингът. Какво мислите за него?

Инженерингът е подходящ за случаите, когато се извършват специални строежи. Същевременно е добре да се пристъпва към инженеринг при изготвен идеен проект. Много внимателно трябва да се подхожда в това отношение, за да не се получава тази зависимост между отделните участници в процеса. В Конституцията на България е заложено следното – законодателната, съдебната и изпълнителната власт са независими. Така че относно инженеринга нещата трябва да стоят по същия начин. Без това няма как да се получи качествен продукт. Всеки архитект, проектант, строител, контролиращ орган задължително трябва да носи своята отговорност. Не бива да се забравя, че с подписите си тези хора узаконяват свършеното от тях. Много е съществено да има пълен синхрон между отделните участници и да се осигурява тяхната възможност да отговарят лично за този продукт, който са създали.

Точно това ще посочим и в меморандума за сътрудничество, който бихме искали да подпишем с КСБ. В момента текстовете на документа се обсъждат. Надявам се от КСБ да приемат нашето предложение, за да можем да го гласуваме на заседанието на УС на КИИП.

Специално искам да

отбележа, че в документа сме записали, че трябва да се отдели ролята и да се определи отговорността на всеки участник в строителния процес.

Как протича работата Ви с КСБ и вестник „Строител“?

Първо, искам да отправя своите благодарности към в. „Строител“ за възможността да съм Ваш чест гост. Изданието Ви има една изключително голяма аудитория, сред която всички държавни органи, свързани със строителния сектор. С огромен интерес чета вестника. Всяка седмица нямам търпение да го получа. Той винаги дава много ясна представа за случващото се и е в пика на новините. Изданието следи пулса на съвременното. Прави ми впечатление, че първите Ви страници винаги отразяват най-актуалното, което се е случило и естествено интересува строителния бранш.

Относно работата ми с КСБ мога да кажа, че връзките ни са традиционни. Те не са от гнес или вчера. Изградили сме отлично партньорство в продължение на дълги години. Искам да отбележа специално, че Камарата има много добри инициативи, свързани с цялостния процес на строителството, в които ние често участваме. През последната година работим съвместно и в посока дигитализация на бранша и провеждаме обсъждания по темата. Аз винаги се радвам на форумите, които Камарата на строителите организира и кани български и международни експерти, защото са изключително полезни. Така че ще завърша с това, че проектантите и строителите вървим ръка за ръка и това е най-важното.

На финала искам да пожела на екипа на в. „Строител“ и читателите Ви спорна, благоприятна, добра и щастлива година!

Какво според Вас е състоянието на строителния сектор в момента?

Говорим за динамичен процес, който трудно може да се обхване с няколко думи. Състоянието е стабилно, но аз по-скоро искам да отправя една важна препоръка, която се отнася до контрола на качеството. Нужно е да се извършва максимален надзор върху целия строителен процес както за проектирането, така и за строителството. Контролът трябва да се издигне на пиедестал. Не бива да се допуска некачествена работа, защото тя петни името на всички нас. Ключово е да се повиши отговорността и тя да получи своето допълнително финансово изражение. Тоест отговорност-

на строежите.

Също така е хубаво да се помисли и за някакъв вид законодателни промени, свързани с облик на сградите в страната. Не трябва да има прекалено наслагване на детайли. Например в София има много здания, които са с пресечени конуси или дъги, които визуално противоречат на заобикалящите ги сгради. Необходимо е цялостна визия. Това се казва тотален архитектурен дизайн. Тоест на външен вид даден квартал да има архитектурни разлики в сградите, но визуално да се възприема като нещо общо, дагали омото, да е приятно. Много съществена в това отношение е и ролята на контрола, включително и на общините. Освен това цялостната визия на даден жилищен

Съюза на българските художници. Това са основни организации, които носят най-добрите традиции на изкуството, за да може то да доминира и създава една много благоприятна и добра среда за цялостния облик на сградния фонд.

Но може би най-важната нормативна промяна, която трябва да се извърши, е свързана с основна преработка и разделяне на Закона за устройство на територията (ЗУТ). Наложително е да започнем с това, че ЗУТ е имал наистина много поправки през годините. Те са вече сигурно над 100. Лично за мен се е загубила вече философията на нормативния акт. Категорично трябва да се върви към нов. Тук виждам основната роля на КСБ, КАБ, КИИП и другите браншови организа-

